

že ztrátu věcí dlužno přičítati neodvratné náhodě nebo zavinění osob třetích, za něž neručí. Takovýto důkaz byl by podán býval, kdyby bylo zjištěno, že při celní prohlídce v Bosenském Brodě, konané v noci a za nepohody, při které byla všechna zavazadla zotvírána a část věcí zabavena, něco z věcí žalobce se ztratilo, neboť za vyličených poměrů nebyl by ani mnohem větší počet doprovázejících a dohlédacích orgánů stačil k odvrácení ztráty. Zjištěn však opak, totiž že na zakročení poručíka Rudolfa J-a byly veškeré věci zase vráceny a naloženy zpět do vagonů, zejména i bedna žalobce, při jejímž nakládání J. sám pomáhal a do níž byly vyndané věci uloženy. Dále jest též zjištěno, že velká bedna žalobce byla ještě v Záhřebě ve vagoně. Ztráta nastala tedy v čase mezi odjezdem ze Záhřebu a dobou, kdy byly věci stěhovalcu po vyložení vagonu na Masarykově nádraží v Praze odevzdány speditérovi k rozvážení, neboť speditér nepřevzal věci, o které jde. Že však v tomto čase nastala ztráta pro neodvratnou náhodu nebo jednání osob třetích, za něž žalovaný erár neručí, dokázáno není, opaku zdají se spíše nasvědčovati zjištěné skutečnosti, že v Záhřebě byl vagon, v němž byly věci žalobce, uzamčen na zámky; poručík Jan K. vzal klíče od nich k sobě; za jízdy byl vagon otevřen jen jednou a to na hranici jugoslavo-rakouské při celní prohlídce, při níž poručík K. sám otevřel vagon a když celníci do něho nahlédli, ihned zase jej zavřel, a celníci dali naň plombu; při vjezdu do Československé republiky vagon nebyl již otevřen a poukázán byl k celní prohlídce do Prahy; a v Praze poručík K. odevzdal klíče od vagonu rotmistru F-ovi. Ze všeho toho lze spíše usuzovati, že ztráta nastala přece jen nedostatečným dozorem, ať již za dopravy nebo na nádraží v Praze v době, než vagony byly vyloženy. Neprovedl-li však erár důkazu podle §u 1298 obč. zák., ručí žalobci za škodu, která vzešla ztrátou věcí, a jest žalobní nárok důvodem po právu.

Čís. 3487.

Třebas se při dobrovolném, před vydáním rozlukového zákona povoleném rozvodu manželství, jež bylo napotom rozloučeno, vzdala manželka veškerých nároků proti mužovi, jmenovitě též nároku na slušnou výživu, může se za podmínek §u 19 rozl. zák. domáhati výživného.

(Rozh. ze dne 12. února 1924, Kv I 1518/23.)

Žalobu rozloučené manželky na manžela o placení výživného oba nižší soudy zamítly. Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Názoru nižších soudů, že žalobkyně není oprávněna, domáhati se na svém bývalém manželovi výživného, protože smírem ze dne 8. listopadu 1909 za příčinou dobrovolného rozvodu ujednaným, se za odbytné 900 K vzdala veškerých svých nároků proti mužovi a zejména též ná-

roku na slušnou výživu podle §u 91 obč. zák., dalo by se snad přisvědčiti, kdyby bylo zůstalo při rozvodu. Tomu však tak není, neboť usnesením ze dne 8. března 1923 bylo manželství stran rozloučeno. Tu však stanoví § 19 odstavec druhý zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., že, ač ujednání stran při rozvodu zůstávají i po vyslovené rozluce v platnosti, pokud se jinak strany nedohodly, přece z důležitých důvodů může kterýkoli z rozloučených manželů žádati za nové spořádání majetkových poměrů pořadem práva. Podle tohoto ustanovení nelze tedy prostě z důvodu shora uvedeného vzdání se odepřít žalobkyni právo, o výživné žalovati, a nižší soudy, jsouce jiného názoru, věc po stránce právní správně neposoudily (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Sejde podle řečeného na tom, zda jsou zde takové důležité důvody, pro které je žalobkyně dle onoho zákona oprávněna, domáhati se nové úpravy majetkových poměrů a tím i výživného. Žalobkyně v tom směru uvedla, že žalovaný nabyl značného majetku, ona pak že je churavá a k výdělku a tudíž k opatření si výživy méně způsobilá. Tyto okolnosti mohly by po případě býti takovými důležitými důvody, které by žalobkyni k žádosti o nové uspořádání majetkových poměrů mohly opravňovati. Nižší soudy se však touto otázkou při svém právním nazírání na věc nezbývaly a dotyčných okolností nezjistily. Trpí proto řízení nižších soudů vytýkanou neúplností řízení (§ 503 čís. 2 c. ř. s.).

Čís. 3488.

K uplatňování nároku dle §u 1042 obč. zák. jest oprávněn i ten, kdo učinil za druhého náklad pro sebe.

Nárok manželky proti manželi na placení výživného, které jí tento zcela nebo z části bezprávně odpírá, není o sobě vyloučen tím, že sdílí s manželem nadále manželské společenství.

(Rozh. ze dne 12. února 1924, Rv I 1627/23.)

Žalobu manželky, sdílející s manželem společnou domácnost, o placení výživného počínajíc 1. květnem 1922, o b a n i ž š í s o u d y z a m í t l y, o d v o l a c í s o u d z t ě c h t o d ů v o d ů: Je sice správné, že manžel je povinen, poskytovat manželce své dle stavu svého jmění slušnou výživu (§ 91 obč. zák.), ale žalobkyně sama uvedla, že žije s manželem ve společné domácnosti. Může tedy požadovati výživu jen v naturalích, k jichž poskytování jediné je povinen manžel manželce, žijící s ním ve společné domácnosti, nemůže se však domáhati na něm placení výživného v penězích. Nárok takový mohl by příslušet jí jen tehdy, kdyby byla nucena žítí od manžela odloučeně, ať již proto, že chováním jeho byla k tomu oprávněna, anebo že manželství její s ním bylo soudně z jeho viny rozvedeno (§§ 107 obč. zák. a § 382 čís. 8 ex. ř.). Tomu ale zde tak není. Pokud domáhá se žalobkyně na žalovaném výživného za dobu před podáním žaloby, nemá nároku na výživné vůbec, poněvadž by mohlo býti požadováno jen osobou třetí dle